

IDENTIFIKACE KULTURNĚ HISTORICKÝCH HODNOT — UMĚLECKÁ HODNOTA

Kritérium významnost prvku z hlediska jeho umělecké hodnoty a/nebo jedinečnost tvůrčího výkonu vyjadřuje posouzení relativní významnosti prvku v kontextu památek zahradního umění na území ČR z hlediska jeho umělecké hodnoty. (Olšan a kol. 2015)

Posuzovací stupnice tohoto kritéria památkové hodnoty: velmi vysoká (3), vysoká (2), průměrná (1), nevýznamná (0)

U vzorku 150 nalezených staveb byla posuzována umělecká hodnota v kontextu ČR.

Velmi vysoká umělecká hodnota (3) byla přiznána stavbám, které navrhovali významní architekti a patří k předním dílům dobové stavební produkce. Velmi vysoká umělecká hodnota byla identifikována u 6 objektů.

Č.	Místo	Kraj	Památková ochrana	Míra zachování objektu	Postavení v kompozici
9	Boskovice	JHM	KP	upravená	4
43	Hluboká nad Vltavou	JHČ	NKP	kompletní	4
92	Lednice	JHM	NKP	kompletní	4
60	Jablonné	LBK	KP	upravená	3
103	Linhartovy	MSK	-	torzo	4
182	Telč	VYS	NKP	kompletní	4

Vysoká umělecká hodnota (2) byla přiznána stavbám patřícím ke kvalitním dílům dobové architektonické produkce. Vysoká umělecká hodnota byla identifikována u 34 objektů.

Č.	Místo	Kraj	Památková ochrana	Míra zachování objektu	Postavení v kompozici
4	Bílina	ULK	KP	upravená	2
19	Čechy pod Kosířem	OLK	KP	kompletní	4
29	Dobříš	STČ	KP	torzo	3
52	Hrádek u Sušice	PLK	KP	upravená	1
53	Hynčice (Albrechtice)	MSK	KP	přestavěná	-
54	Chlumec nad Cidlinou	HKK	KP	upravená	4
72	Kopidlno	HKK	KP	kompletní	4
77	Kroměříž Květná z. Palmový s.	ZLK	NKP	kompletní	2
78	Kroměříž Květná z. Velký s.	ZLK	NKP	kompletní	2
90	Lázně Bělohrad	HKK	KP	upravená	3
93	Lednice	JHM	NKP	kompletní	4
98	Liběchov	STČ	KP	torzo	4
110	Luka nad Jihlavou	VYS	KP	upravená	1
115	Manětín	PLK	NKP	upravená	3
117	Milotice P	JHM	NKP	upravená	3
118	Milotice L	JHM	NKP	upravená	3
121	Mnichovo Hradiště	STČ	NKP	torzo	3
136	Opočno	HKK	NKP	upravená	4
150	Praha Královská zahrada-empírový s.	PHA	KP	upravená	4
152	Praha Břevnovský klášter	PHA	KP	upravená	4
153	Praha Černínský palác	PHA	NKP	upravená	3
155	Praha zámek Troja P	PHA	KP	upravená	3
156	Praha zámek Troja L	PHA	KP	upravená	3
163	Praha Klamovka	PHA	KP	upravená	4
167	Raduň	MSK	KP	upravená	4
173	Smečno	STČ	KP	přestavěná	4
174	Smilkov	STČ	KP	kompletní	4
177	Světlá nad Sázavou	VYS	KP	kompletní	2
179	Sychrov	LBK	NKP	kompletní	3
194	Velké Opatovice	JHM	KP	chátrající	4
195	Veltrusy	STČ	NKP	upravená	4
198	Veveří	JHM	KP	chátrající	4
203	Vyšší Brod	JHČ	NKP	upravená	4
204	Zahrádky	LBK	KP	chátrající	4

Legenda k tabulkám:

Památková ochrana

NKP stavba je součástí národní kulturní památky

KP stavba je kulturní památkou

Postavení v kompozici

1 stavba je nebo byla součástí zahradnictví nebo užitkové zahrady

2 stavba je nebo byla součástí nádvoří zámku

3 stavba je nebo byla součástí hlavní osy kompozice zahrady nebo parku

4 stavba je nebo byla dominantou dílčí kompoziční jednotky zahrady nebo parku

Průměrná umělecká hodnota (1) byla přiznána stavbám řadícím se k běžné dobové architektonické produkci bez výrazné autorské invence. Průměrná umělecká hodnota byla identifikována u 53 objektů.

Nevýznamná umělecká hodnota (0) byla přiřazena objektům primárně utilitárním, v jejichž architektuře se nenacházejí hodnotné architektonické prvky. Nevýznamná umělecká hodnota byla identifikována u 57 objektů.

Velmi vysoká umělecká hodnota (3) JABLONNÉ V PODJEŠTĚDÍ (zámek Nový Falkenburk) – rokoková oranžerie je situovaná do závěru osy zámecké zahrady. Plány na její výstavbu pravděpodobně vytvořil Jan Josef Wirch (1732-1783), který je označován za nejvlivnější postavu české architektury 60. let 18. století.

HLUBOKÁ NAD VLTAVOU – zimní zahrada u zámku Hluboká byla postavena v roce 1854. Ve své době se jednalo o inovativní kovovou konstrukci náročně architektonicky pojatou v neogotickém stylu.

Vysoká umělecká hodnota (2) ZAHŘÁDKY – současnou podobu získal objekt oranžerie po přestavbě v 60. letech 19. století podle návrhů Ing. Goldbacha. V autentické podobě zůstaly zachovány dva boční klasicistní pavilony s bohatou plastickou výzdobou fasády.

KOPIDLNO - Stavba palmového skleníku byla provedena v roce 1894 podle projektu architekta Josefa Podhájského (1858 – 1912), absolventa vídeňské techniky i akademie.

Průměrná umělecká hodnota (1) OSOVÁ – původní oranžerie se dvěma pavilony a středovým prostorem pro pěstování rostlin se společnou střechou a rovnou čelní prosklenou částí byla postavena před rokem 1835 jako dominanta dílčí části zahrady u venkovského zámku. Později byla středová část nahrazena skleníkem.

VALEČ – konstrukci prezentačního skleníku, který se stal součástí zámeckého zahradnictví ve Valči, vyrobila a na místě smontovala v roce 1894 firma Höntsch.

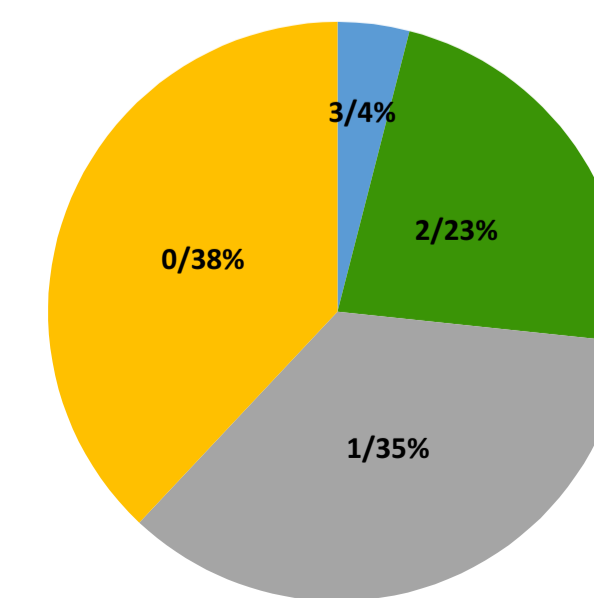

Nevýznamná umělecká hodnota (0) BUDIŠOV – drobná oranžerie ryze utilitární funkce byla na přelomu 18. a 19. století vystavěna v užitkové části zámeckého areálu nedaleko domu zahradníka.

NÁMĚŠŤ NAD OSLAVOU – z roku 1917 pochází plány na kompletní přestavbu pěstitelských staveb v zámeckém zahradnictví v Náměšti nad Oslavou. Nový skleník s kovovou konstrukcí nahradil starší zděnou oranžerie.

Graf procentuálního zastoupení jednotlivých hodnot daného kritéria v analyzovaném vzorku 150 staveb oranžerií a skleníků identifikovaných na území ČR. (umělecká hodnota/procentuální zastoupení)

NÁZEV	HISTORICKÉ ORANŽERIE A SBÍRKOVÉ SKLENÍKY NA ÚZEMÍ ČR, JEJICH TYPOLÓGIE A PAMÁTKOVÉ HODNOTY IDENTIFIKACE KULTURNĚ HISTORICKÝCH HODNOT, UMĚLECKÁ HODNOTA SPECIALIZOVANÁ MAPA S ODBORNÝM OBSAHEM		
ZPRACOVATEL	Ústav biotechniky zelené, Zahradnická fakulta Mendelova univerzita v Brně Valtická 337, 691 44 Lednice	DATUM	09/2021
ŘEŠITEL PROJEKTU	Ing. Jiří Martinek, Ph.D.	FORMÁT	8 x A4
AUTOR	Ing. Lenka Křesadlová, Ph.D.	MĚŘÍTKO	-
GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ	Ing. Michaela Letá	Č. VÝKRESU	4

Výsledek vznikl na základě podpory při řešení projektu DG18P020V007: Opomíjená témata krajinné architektury pro potřeby památkové péče, řešeného v rámci Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity v letech 2016 až 2022 (NAKI II), který je financován Ministerstvem kultury ČR.